

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยมุ่งศึกษาความต้องการในการพัฒนาตนของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ในยุคไทยแลนด์ 4.0 และหาแนวทางการพัฒนานักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ในยุคไทยแลนด์ 4.0 มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 2 การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

ศึกษาความต้องการในการพัฒนาตนของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ในยุคไทยแลนด์ 4.0

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังนี้

ประชากร คือ นักศึกษาครู ชั้นปีที่ 1-4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ประจำปีการศึกษา 2561 จำนวน 1,688 คน (งานทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี: 2561)

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาครู ชั้นปีที่ 1-4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ประจำปีการศึกษา 2561 ได้มาจากวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยความคลาดเคลื่อน .05 ของยามาเน่ (Yamane, 1970: pp.580 - 581) จำนวน 323 คน ดังตารางที่ 3.1

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย

สาขาวิชา	ประชากร จำนวน (คน)	กลุ่มตัวอย่าง จำนวน (คน)
การศึกษาปฐมวัย	209	40
การศึกษาพิเศษและภาษาอังกฤษ	52	10
คอมพิวเตอร์ศึกษา	106	20
ฟิสิกส์	74	14
ภาษาไทย	199	38
วิทยาศาสตร์ทั่วไป	22	4
สังคมศึกษา	327	63
คณิตศาสตร์	212	41
พลศึกษา	227	43
ภาษาอังกฤษ	149	29
ชีววิทยา	21	4
เคมี	90	17
รวม	1,688	323

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น เพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนาตนเองของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ในยุคไทยแลนด์ 4.0 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด (Closed form Questionnaire) ลักษณะมีตัวเลือก จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาตนเองของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ในยุคไทยแลนด์ 4.0 มีลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด (Closed form Questionnaire) ลักษณะมีตัวเลือกประเมินค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท จำนวน 25 ข้อ และลักษณะคำถามแบบปลายเปิด (Open form Questionnaire) จำนวน 1 ข้อ

3. การสร้างเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการ การพัฒนาตนเอง และไทยแลนด์ 4.0 แล้วนำมาสร้างแบบสอบถาม

3.2 สร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนาตนเองของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ในยุคไทยแลนด์ 4.0

3.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

1) อาจารย์ ดร. ประชา อินัง

ภาควิชาการวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2) รองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์

ข้าราชการบำนาญ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ความเชี่ยวชาญด้านสาขาวิชาจิตวิทยา

3) อาจารย์ ดร.เจนจบ สุขแสงประสิทธิ์

ภาควิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรม คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

3.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับจากผู้ทรงคุณวุฒิมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไข เพื่อปรับปรุงแบบสอบถามให้ถูกต้องเหมาะสม

3.5 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ประจำปีการศึกษา 2561 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก โดยวิธีการหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product – Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ อยู่ระหว่าง .65 – .93

3.6 นำแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกแต่ละข้อ ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป มาหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990: pp.202-204) และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ .97

3.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่น (reliability) และมีความสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการและขั้นตอน ดังนี้

4.1 ทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังหัวหน้าภาควิชา/ประธานหลักสูตรต่าง ๆ ของคณะครุศาสตร์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักศึกษาครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในชั้นปีที่ 1-4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ประจำปีการศึกษา 2561

4.2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเก็บข้อมูลกับนักศึกษาครู ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในชั้นปีที่ 1-4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ประจำปีการศึกษา 2561 ที่ จำนวน 323 ฉบับ และได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 323 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดมาดำเนินการวิเคราะห์และสรุปผลตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาแยกวิเคราะห์ ดังนี้

5.1 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแบบปลายปิด (Closed form Questionnaire)

นำแบบสอบถามมาตรวจสอบและคัดเลือกแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ จากนั้นนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัสให้คะแนนน้ำหนักแต่ละข้อและบันทึกข้อมูลลงคอมพิวเตอร์ โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

5.1.1 ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์ผลโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ พร้อมนำเสนอในรูปของตารางประกอบความเรียง

5.1.2 ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาตนของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ที่มีลักษณะคำถามเป็นแบบประเมินค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท นำมาวิเคราะห์ผลข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

กำหนดค่าของคะแนนแต่ละข้อ โดยแบ่งออกเป็นระดับตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) ดังนี้

มีระดับมากที่สุด	ให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 5
มีระดับมาก	ให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 4
มีระดับปานกลาง	ให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 3
มีระดับน้อย	ให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 2
มีระดับน้อยที่สุด	ให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 1

การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์สำหรับระดับความต้องการในการพัฒนาตนของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ทั้ง 5 ระดับ โดยนำค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของคะแนนเป็นตัวชี้วัด โดยกำหนดเป็นเกณฑ์และแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535: หน้า 22-25)

ระดับความต้องการในการพัฒนาตนของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ในยุคไทยแลนด์ 4.0 กำหนดเกณฑ์ ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง มีความต้องการในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง มีความต้องการในระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง มีความต้องการในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง มีความต้องการในระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง มีความต้องการในระดับน้อยที่สุด

5.2 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open form Questionnaire)

5.2.1 ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ใช้ตีความข้อมูลที่ได้และจัดหมวดหมู่เนื้อหา

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาตนเองของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ขั้นตอนที่ 2 การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

ผู้วิจัยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนานักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยกำหนดผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน 8 คน ประกอบด้วย ตัวแทนผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิทางการพัฒนานักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 2 คน ตัวแทนครูพี่เลี้ยงนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จำนวน 2 คน ตัวแทนผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จำนวน 2 คน และตัวแทนคณาจารย์ผู้สอนคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จำนวน 2 คน ตามเกณฑ์คุณลักษณะในการคัดเลือกผู้เข้าร่วมการสนทนาที่กำหนดขึ้น

1. เกณฑ์คุณลักษณะในการคัดเลือกผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

- 1.1 ตัวแทนผู้เชี่ยวชาญ/ ผู้ทรงคุณวุฒิทางการพัฒนานักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 2 คน
 - 1.1.1 เป็นผู้ที่มิประสบการณการทำงานด้านการพัฒนานักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 3 ปี
 - 1.1.2 เป็นผู้ที่มีดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งเกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์
2. ครูพี่เลี้ยงนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จำนวน 2 คน
 - 2.1.1 เป็นผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นพี่เลี้ยงนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
 - 2.1.2 เป็นผู้ที่ทำหน้าที่ครูพี่เลี้ยงนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ไม่น้อยกว่า 3 ปี
3. ตัวแทนผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จำนวน 2 คน
 - 3.1.1 เป็นผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ทั้งในระดับคณะหรือภาควิชาหรือหลักสูตร
 - 3.1.2 เป็นผู้ทำงานเกี่ยวข้อง หรือมีความสนใจในด้านการพัฒนานักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์
4. ตัวแทนคณาจารย์ผู้สอนคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จำนวน 2 คน
 - 4.1.1 เป็นคณาจารย์ผู้สอนคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ไม่น้อยกว่า 3 ปี
 - 4.1.2 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ หรือความสนใจเกี่ยวกับงานด้านการพัฒนานักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์

2. วิธีดำเนินการจัดเก็บข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม

วิธีดำเนินการจัดเก็บข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยกำหนดประเด็นคำถามหรือหัวข้อเรื่องที่จะศึกษาและนำมาสร้างเป็นกรอบคำถามและแนวทางในการสนทนากลุ่ม เป็นประเด็นกว้างๆ แล้วถามเจาะลึกในรายละเอียด โดยมีประเด็นการสนทนากลุ่ม คือ แนวทางการพัฒนานักศึกษาคณะ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ในยุคไทยแลนด์ 4.0

2.2 ผู้วิจัยจัดเตรียมการสนทนากลุ่ม

2.2.1 จัดคณะทำงาน ประกอบด้วย ผู้ดำเนินการสนทนา ผู้จัดบันทึกการสนทนา และบันทึกเทป และผู้ช่วยและผู้บริการทั่วไป

2.2.2 ประสานงานเรื่องหมายกำหนดการและเลือกสถานที่ที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม ให้มีขนาดเหมาะสม และปราศจากเสียงรบกวนจากภายนอก

2.2.3 ดำเนินการสนทนากลุ่ม

2.2.4 นำข้อมูลจากการสนทนากลุ่มมาทำการถอดเทป และวิเคราะห์เนื้อหาตามกรอบสนทนากลุ่ม เพื่อนำเสนอในรูปความเรียง

2.2.5 นำข้อมูลผลการวิเคราะห์ตามกรอบสนทนากลุ่มที่ได้ในการสนทนากลุ่มครั้งที่ 1 นำเสนอในการสนทนากลุ่มครั้งที่ 2 เพื่อเป็นการทบทวนและตรวจสอบข้อมูลที่ได้ร่วมกัน

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนานักศึกษาคณะ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ในยุคไทยแลนด์ 4.0 จากการสนทนากลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analyzes)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี